

Samtal

Lyssna på vad jag menar, inte vad jag säger!

Text och idé: Per Wetterstrand
Idé och layout: Tobias Wrigstad
Spelare: 3
Spelledare: ingen
Speltid: ca 1 timme
Webben: jeepen.org/games/samtal

Samtal... är ett rollspelsscenario utan spelledare. Allt innehåll har verklighetsbakgrund från mitt eget liv. Personerna är byggda av fragment från flera verkliga personer, inklusive mig själv. Rollerna är Tobias, en 34 årig sjukskriven akademiker, Johan, 37 år, arbetar som personlig assistent och Anders, 26 år, telefonsäljare.

Sammanfattning

Tre vänner sitter på ett café i en liten universitetsstad. De samtalar om dagens diskussionsämne: huruvida man bör återinföra förberedande kurser i filosofi på landets universitet. Under ytan handlar det dock om helt andra saker. De tre vännerna befinner sig i olika slags kriser i livet. Alla är singlar. Detta spel under ytan uttrycks genom monologer som representerar deras inre tankar.

Förberedelser (ca 20 minuter)

- 1) Läs igenom scenariotexten.
- 2) Läs rollerna och fyll ut luckor i dem efter eget huvud.
- 3) Presentera rollerna för varandra ordentligt så ni känner varandra

Scenariot (ca 40 minuter)

Sätt en äggklocka på 40 minuter.

Scenariot handlar om tre vänner som brukar träffas på samma café första söndagen i varje månad för att diskutera. Ibland tar de upp något aktuellt tema, som t.ex. homoäkenskap eller Mohammedkarikatyrerna och ibland tar de upp ett klassiskt tema som t.ex. om det finns objektivt bra litteratur. En är ansvarig varje månad att välja diskussionsämne.

Denna söndag ska de diskutera om att återinföra filosofi som obligatoriskt moment i universitetsprogrammen, som man har det i Norge.

Det som skall diskuteras är alltså:

- Hur motiveras studier i filosofi som grund i universitetsutbildningar?
- Gör studier i filosofi studenter till bättre samhällsmedborgare?

Efter ca 25 minuter får Johan ett SMS, som han läser upp. Efter ytterligare 5 minuter får också Tobias ett SMS-texterna ligger i kuvert som lämnas ut av Anders när den spelaren tycker att det är dags.

Monologer

Varje person kan när som helst ställa sig upp och hålla en monolog om hans inre tankar. Detta är ett mycket viktigt moment för scenariot. Det finns flera personliga saker som är viktigare att prata om än det aktuella diskussionsämnet.

När en spelare ställer sig upp för att genomföra en monolog fryser samtalet mellan de tre i caféet. Monologerna avslutas med att personen sätter sig ner igen och samtalet tas upp där det slutade.

Monologerna är ett slags metasamtal. Det går att reagera på en monolog med en annan monolog. På så vis blir det verkligen ett metasamtal.

Regler

Innan SMS:en kommer får rollerna inte prata om sina verkliga problem annat än genom monologerna.

Frivillig regel

Sätt äggklockan på 15 minuter istället. Och pausa den varje gång en monolog hålls.

Scenariot börjar

De tre vänner anländer samtidigt till caféet. Tobias som är ansvarig för dagens ämne startar samtalet.

Scenariot slutar

Scenariot är slut när äggklockan ringer. Tobias ska till tåget. Sista repliken avslutar:

– Jag måste gå till tåget.

Gemensamma bekanta

Mia och Magnus har varit ett par i snart 10 år. De bor utanför Malmö i ett litet hus. Mia arbetar på länsstyrelsen med att utreda och administrera Skåneböndernas EU-ansökningar. Magnus är vetenskapsjournalist i radions program ett.

Mia är höggravid och de är mycket lyckliga tillsammans. Det är Johan som känner paret bäst. Han hjälpte till att faktiskt få dem till ett par för drygt nio år sedan.

Carro och Danne är doktorander vid filosofiska fakulteten och bor tillsammans i centrala Lund. Carro lärde känna Tobias när de läste några kurser tillsammans. Kort därefter blev Carro och Danne ett par. De brukar ordna kreativa temafester två gånger per år som de tre vännerna gillar att bevista.

Tobias, 34

Om dig

Tobias, 34, är född och uppvuxen i en mellansvensk småstad. Vid 21 års ålder flyttade han till Lund där han studerade olika samhällsorienterade discipliner i sju år. Johan har en fil Mag. i historia.

Johan har hankat dig fram som lärarvikarie, tidningsutdelare och brevbärare efter att det inte gick att få fler studiemedel.

Han bor i centrala Lund i en liten etta. Johan är singel och långtidssjukskriven för depression.

Dagens ämne

Det var länge sedan den förberedande examen med filosofiskt innehåll på universitetsutbildningar togs bort i Sverige. I Norge har dock denna typ av obligatorisk ”introduktionskurs” bevarats i form av de så kallade Examen philosophicum (Exphil) och Examen facultatum (Exfac). Dessa kursers vara eller icke-vara har debatterats under några år och föreslag till förändringar i deras innehåll och form föreligger. I ett annat av våra nordiska grannländer, Danmark, har man under år 2001 infört olika typer av akademiska introduktionskurser kallade ”Studium generale”.

Dagens ämne är om man borde återinföra denna förberedande kurs på svenska universitetsutbildningar eller inte.

Livskris

Du ser bekanta flytta ihop i par, gifta sig och skaffa barn. Du har ingen flickvän. Du har inte ens ett strul på gång. Det var 8 månader sedan du senast hade sex och det var på fyllan på en studentnation med en tjej du inte kommer ihåg namnet på. Du är rädd för att du aldrig kommer att hitta någon tjej. Ska du kanske åka på en sån där resa till St. Petersburg och leta efter en ryska?

Om Anders

Anders, 26, är en snäll människa. En mycket trogen vän som alltid finns där. Anders är manodepressiv och tvingas äta starka mediciner för att mota sjukdomen. Två gånger har du varit med om att Anders kommit in i en manisk fas. Första gången var för fyra år sedan och resulterade i att ni blev vänner. Han var mycket social och kontakt-sökande. Du och Tobias förstod dock att något inte stod rätt till. Ni lyckades hjälpa honom in på akutbehandling. Det band er tre hårt tillsammans.

För en månad sedan kom Anders in i en manisk period igen. Han undvek både dig och Tobias och ni vet bara att han till slut hamnade på psykiatri. Han är tillbaka i normala gängor nu igen.

Anders är född och uppvuxen i Lund. Han har läst några enstaka kurser i filosofi och historia på universitetet. Han delar en fyra i utkanten av Lund med två tjejer som pluggar på heltid. Själv arbetar Anders som telefonförsäljare åt ett energibolag sedan något år tillbaka.

Om Johan

Johan, 37, är född och uppvuxen i Kalmar. När Johan tröttnade på den staden efter gymnasiet flyttade han till Lund för att läsa Civilekonomprogrammet med engelsk inriktning. Efter ett och ett halvt år gick det inte längre. Studietempot var för högt eller så kanske Johan hade för dålig disciplin. Johan har fortfarande ”studieuppehåll” och arbetar som personlig assistent sedan många år.

Johan, 37

Om dig

Johan, 37, är född och uppvuxen i Kalmar. När Johan tröttnade på den staden efter gymnasiet flyttade han till Lund för att läsa Civilekonomprogrammet med engelsk inriktning. Efter ett och ett halvt år gick det inte längre. Studietempot var för högt eller så kanske Johan hade för dålig disciplin. Johan har fortfarande ”studieuppehåll” och arbetar som personlig assistent sedan många år.

Livskris

Du känner mindre och mindre engagemang i de du hjälper som personlig assistent. Visserligen är jobbet tryggt då du är behövd och väl inarbetad vid det här laget. Men du märker hur du börjar hata ditt arbete innerligt. Du blir lättare sur och vresig.

Du har börjat tvivla på din empatiska förmåga. Vem älskar mig och vem älskar egentligen jag?

Om Anders

Anders, 26, är en snäll människa. En mycket trogen vän som alltid finns där. Anders är manodepressiv och tvingas äta starka mediciner för att mota sjukdomen. Två gånger har du varit med om att Anders kommit in i en manisk fas. Första gången var för fyra år sedan och resulterade i att ni blev vänner. Han var mycket social och kontakt-sökande. Du och Tobias förstod dock att något inte stod rätt till. Ni lyckades hjälpa honom in på akutbehandling. Det band er tre hårt tillsammans.

För en månad sedan kom Anders in i en manisk period igen. Han undvek både dig och Tobias och ni vet bara att han till slut hamnade på psykiatri. Han är tillbaka i normala gängor nu igen. Anders är född och uppvuxen i Lund. Han har läst några enstaka kurser i filosofi och historia på universitetet. Det var där han lärde känna Tobias och Johan. Han delar en fyra i utkanten av Lund med två tjejer som pluggar på heltid. Själv arbetar Anders som telefonförsäljare åt ett energibolag sedan något år tillbaka.

Om Tobias

Tobias, 34, är född och uppvuxen i en mellansvensk småstad. Vid 21 års ålder flyttade han till Lund där han studerade olika samhällsorienterade discipliner i sju år. Johan har en fil Mag. i historia. Johan har hankat dig fram som lärarvikarie, tidningsutdelare och brevbärare efter att det inte gick att få fler studiemedel. Han bor i centrala Lund i en liten etta. Johan är singel och långtidssjukskriven för depression.

Anders, 26

Om dig

Anders, 26, är född och uppvuxen i Lund. Han har läst några enstaka kurser i filosofi och historia på universitetet. Det var där han lärde känna Tobias och Johan. Han delar en fyra i utkanten av Lund med två tjejer som pluggar på heltid. Själv arbetar Anders som telefonförsäljare åt ett energibolag sedan något år tillbaka.

Livskris

Anders är bipolär, dvs. manodepressiv. Han äter medicin för att hålla sig från topparna och dalarna. Doserna har blivit allt högre och högre de senaste åren för att mota sjukdomen.

Ofta känner han att han bara ska skita i tableterna och leva som den han är. Han gjorde slag i saken för ett par månader sedan. Det resulterade i att han blev mer och mer manisk. Han blev social som aldrig förr och fördubblade sin månadssäljning på jobbet. Han inledde dessutom en relation med en intelligent studentska i hans egen ålder. Till slut blev den maniska fasen så intensiv att han förlorade greppet över verkligheten. Han tyckte träden i parken pratade med honom. Han skrämde iväg tjejen han inlett en relation med pga. sitt extremare och extremare beteende. Han dök upp på jobbet allt mer oregelbundet och blev en plåga för både kunder och kollegor med sitt konstanta osammanhängande prat. För tre veckor sedan lades han in på psyk. Han har varit hemma från psyk i några dagar och äter nu sin medicin som vanligt igen.

Om Tobias och Johan

Tobias och Johan är två mycket bra vänner. Han lärde känna dem för fyra år sedan då Anders kom i en manisk fas. De förstod vad det handlade om och hjälpte honom att få akut hjälp och bli inlagd. Denna gång har han undvikit sina två vänner när han blev manisk igen. Han visste att de skulle försöka få honom inlagd. Han känner stor skam för att han har undvikit dem. Det hade räddat honom från att skapa den förödelse han nu skapat.

Tobias, 34, är född och uppvuxen i en mellansvensk småstad. Vid 21 års ålder flyttade han till Lund där han studerade olika samhällsorienterade discipliner i sju år. Johan har en fil Mag. i historia. Johan har hankat dig fram som lärarvikarie, tidningsutdelare och brevburare efter att det inte gick att få fler studiemedel. Han bor i centrala Lund i en liten etta. Johan är singel och långtidssjukskriven för depression.

Johan, 37, är född och uppvuxen i Kalmar. När Johan tröttnade på den staden efter gymnasiet flyttade han till Lund för att läsa Civilekonomprogrammet med engelsk inriktning. Efter ett och ett halvt år gick det inte längre. Studietempot var för högt eller så kanske Johan hade för dålig disciplin. Johan har fortfarande ”studieuppehåll” och arbetar som personlig assistent sedan många år.

Sms # 1 (från Mia till Johan)

Hej, Vi hoppas allt är bra med dig i Lund. Jag och Magnus har haft det lite jobbigt det senaste. Du vet ju att jag var gravid. Det blev dessvärre ett missfall. Jag och Magnus kommer att stanna på sjukhuset här i Malmö någon dag.

Hälsa Tobbe och Anders.

Sms # 2 (från Carro till Tobias)

Hej.

Jag ska försöka ringa dig senare. Vill bara berätta att Danne har en hjärntumör. Läkarna vet inte riktigt hur illa det är, men det är ju en av de värsta cancerformerna.

Kram

Att klippas ut och läggas i kuvert med påskriften från Mia till Johan och från Carro till Tobias